

SLOVENSKI ŠTAJERC

Iz naroda za narod!

«Slovenski Štajerc» izhaja vsak drugi četrtek, datiran z dnevom naslednje nedelje. — Naročnina za celo leto 2 K. — Naročnina se tudi na pol leta plačuje in se mora poslati naprej. — Cena oznanil je za eno stran 32 K, za $\frac{1}{2}$ strani 16 K, $\frac{1}{4}$ strani 8 K, $\frac{1}{8}$ strani 4 K, $\frac{1}{16}$ strani 2 K, $\frac{1}{32}$ strani 1 K. — Pri večkratnem oznanilu je cena posebno znižana. — Za oznanila (insertate) uredništvo in upravnništvo ni odgovorno. — Uredništvo in upravnništvo je v Kranju (Kranjsko). — Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj. — Rokopisi se ne vračajo in se morajo najdalje poslati do ponedeljka pred izdajo dotične številke.

Št. 11.

V Kranju, dne 28. maja 1905.

II. letnik.

Pijanec Wratschko in Gleispach.

Po odhodu notarja Ploja iz Gornje Radgone je otvoril tam ljutomerski notar Thurn svojo „podružnico“. Ne vemo sicer s kako pravico, vemo pa, da prihaja vsaki teden po enkrat delat pisma, ker radgonski notar kot v graškem sodnem okraju nastavljen po postavi ne sme delati pisem v mariborskem sodnem okraju. Za slučaj, da bi se gornjeradgonski notarijat opustil in poveril ljutomerskemu notarju, hoče Thurn s svojo „podružnico“ preprečiti, da se stranke ne bi preveč navadile na slovenskega odvetnika dr. Goričkija. In za gornjeradgonske kmete preti res nevarnost, da ne bodo imeli več svojega notarja! Izpraznjeno mesto g. Otona Ploja je bilo sicer razpisano, vendar se je oglasil za isto le eden prosilec — Slovenec. Ko je pijanec Wratschko to zavohal, ubil se mu je strah, da bo konec njegovega gospodarstva v okrajnem zastopu, če dobi notarsko mesto Slovenec — edini prosilec, katerega bi tedaj minister moral imenovati, ker drugega posebno nemškega prosilca ni. V tem strahu za svoj ugled in upliv ter svoje gospodarstvo je pustil napraviti prošnjo na ministra, v kateri razlaga, da v Gornji Radgoni pravzaprav notarja sploh ni treba, da tam ne more izhajati in da bi bilo boljše, če bi se gornjeradgonski notarijat opustil. Po njegovem in njegovih nemškutarskih prijateljev prizadevanju so vložili slično „utemeljene“ prošnje na ministra tudi gornjeradgonska nemškutarska občina ter popolnoma neprizadeta nemška občina rad-

gonska, neprizadeta nemškutarska občina ljutomerska, koje župan je ravno notar Thurn, ter neprizadeti nemški okrajni zastop radgonski. O teh prošnjah so se vršila poizvedovanja po grofu Gleispachu in znano nam je, da namerava Gleispach ministru priporočati opustitev gornjeradgonskega notarijata ter da hoče to v najkrajšem času, ko je državni zbor odgoden, „urediti“!

Kako slovensko občino vprašati za mnenje, se tem gospodom ne zdi potrebno, saj že mora biti prav, če zahteva Wratschko, prijatelj peka Orniga, ki je zopet prijatelj grofa Gleispacha, katero prijateljstvo je g. dr. Tavčar v državnem zboru tako krasno naslikal, da je vsak poštenjak moral se zgražati nad „pravičnostjo“ najvišjega sodnika na Štajerskem, grofa Gleispacha.

Vse se dela tajno in zavratno, kakor med spodnještajerskimi nemškutarji sploh in povsod! Če bi pijanec Wratschko imel le toliko sramu in poštenja, kakor pes in če bi ne delal le za svoj žep in svojo slavo, povabiti bi moral gornjeradgonske občine in davkoplačevalce na shod, kjer bi se vprašanje opustitve gornjeradgonskega notarijata razpravljalo odkrito in pošteno. „Poštenjak in kmečki prijatelj“ Wratschko moral bi povedati nevednemu ljudstvu, da opustitev gornjeradgonske pomeni za davkoplačevalce ogromne stroške! C. kr. notarji namreč ne dobivajo nobene plače od države, ne od dežele, ne od okraja, ne od občine; davkoplačevalcem je tedaj vseeno, ali je 100 notarjev več ali manje, ker za iste niti vinarja dače ne plačujejo, ampak vsaki notar si

Slovinci! Zahtevajte v vseh gostilnah „Slovenskega Štajerca“!

Takih gostiln, kjer ni „Slovenskega Štajerca“ na razpolago, se ogibajte!

mora sam s svojim delom zaslužiti. Vseeno pa strankam ne more biti, če notarja potrebujejo, koliko mu morajo plačati!

Če bo ljutomerski notar zahajal v Gornjo Radgono, se ne bo vozil na svoje stroške, ampak stranka mu bo morala plačati vožnjo — stalo jo bo notarjevo delo mnogo več, kakor če bi imela notarja v Gornji Radgoni. Če bo stranka morala k notarju v Ljutomer ali k Sv. Lenartu, zamudila bo mnogo več časa s potom, kakor v Gornjo Radgono, in poleg tega bo morala še več plačati, ker notar zemljiške knjige gornjeradgonske ne bo imel doma v pisarni, bo moral za poizvedbe šele pisati, iste plačati, kar bo zopet stranki zaračunal in mnogokrat bo stranka morala priti še pozneje enkrat.

Če bo treba notarja klicati na dom k napravi oporoke ali prepodaje, stala bo vožnja in notarjeva zamuda tudi mnogo več, kakor v Gornji Radgoni, odkoder je na vse kraje gornjeradgonskega okraja bližje, kakor pa iz Ljutomera ali Sv. Lenarta.

Mnogokrat se v slučajih skrajne sile notarja tudi ne bo dobilo, posebno ljutomerskega ne, ki je veliko na političnih „rajžah“, akoravno ima vsled postave biti vedno doma, da ga stranke najdejo!

„Kmečki prijatelj“ Wratschko bi vam Gornjeradgončanom moral kot „poštenjak“ in načelnik okraja povedati, da vas gornjeradgonski notarijat ne stane niti vinarja v obliki dače, da boste pa morali dvojne in trojne stroke plačevati, c. kr. notarja v Gornji Radgoni več imeli ne boste! Radgonski nemški notar pa vam pisem delati ne sme, ker ne razume slovenski in mu postava prepoveduje delati pisma, ker on stanuje v okrožju graškega sodnega dvora, vi pa v okrožju mariborskega!

Vprašajte vašega „prijatelja“ in okrajnega za blagor okraja zavzetega načelnika, „poštenjaka“ in pijanca Wratschka, kako on misli. Zakaj ni vprašal za mnenja Vas, ki boste morali plačevati notarja, če ga boste potrebovali, zakaj se mešajo v to zadevo popolnoma neprižadeti okrajni zastop radgonski in ravno tako neprižadeta občina ljutomerska z njenim županom vred, ki Vam hoče kot notar prazniti žepe!

Namerava se trositi ministru pesek v oči, dati mu neko vsaj navidezno podlago za opustitev gornjeradgonskega notarijata, da bi minister lahko rekel, da so nekatere občine zahte-

vale opustitev notarijata, da se pa nobena ni oglasila, naj bi imeli še nadalje svojega notarja. Občine, društva in tudi posamezniki naj bi pošiljali takoj, predno bo prepozno, prošnjo na justičnega ministra, naj Vam da kmalu zopet notarja. Če bi pa bilo še prepozno in bi bila opustitev že sklenjena, kajti Gleispach s strašno telefonično hitrostjo dela, potem Vam naj bo jasno, da je v takih poslih, katerih ni treba izročiti notarju (n. pr. juterne), odvetnik g. dr. Gorički v Gornji Radgoni, Slovenec iz kmečkega roda, ki zna, kako težko kmet plačuje, ki pa tudi razume Vaš jezik in Vaše potrebe bolje, kakor pa nemškutarski notarji spodnještajski.

Če se pa nočete gibati in se pustite teptati še naprej, potem se Vam pa itak krivica ne godi, ker krivica se godi le tistemu, ki občuti bridkost, da kljub postavi nima tistih pravic, katere so mu zajamčene.

Kdor pa za čut krivice nima smisla, je neumen in potrpežljiv kakor črna živina.

Tisti pa, ki dela krivico svojemu bližnjemu, je hujski kot roparska zver in ne pozna drugega čuta, kakor obožavanje samega sebe, lastno korist in slavo. Takim propalicam tudi najhujše klofute ne vzbudijo čuta do bližjega, ker jim je lastna oseba vse bližnji pa nič, ali dojna krava!

Slovanski časnikarji na VI. kongresu v Voloskem.

Slovanska misel, bratska vzajemnost je združila dne 14., 15. in 16. maja časnikarske zastopnike malone vseh slovanskih plemen v divni hrvatski Rivieri, na onem kosu naše jugoslovanske zemlje, za katere last se bije tih, a žilav boj treh narodov, hrvatskega, nemškega in italijanskega. To je bil sestanek glavnih zagovornikov slovanske vzajemnosti in skupnosti, da se čim ožje zblížajo, da si uravnajo pota, po katerih naj bi stopali vsi slovanski narodi k slavi, k zmagi.

Tri dneve so zborovali časnikarski delegatje v slovanskem parlamentu, in kar so sklenili, kamor so osredotočili svoje misli, to ostane, to bo služilo koristi edinega slovanskega vse-naroda. Ta sestanek je bila slavnost misli o našem kulturnem zblízanju, čeprav sedaj smo še slovanskih habsburških narodov.

Zborovanje je otvoril urednik „Narodnih Lystov“ v Pragi, J. Holeček z govorom: „Otvorjam

šesti kongres slovanskih novinarjev. Dva sta naša kongresa dosedaj bila na Češkem, eden na Poljskem, a dva v deželah jugoslovanskih. To je tretji kongres, ki se vrši na slovanskem jugu. Ta okolnost je značilna in posebna. Važni so početki, ki združujejo Slovane, zlasti zapadne in južne. To je samo nadaljevanje one struje v slovanski zgodovini, kateri je naloga odbijati vpliv, narodno-neprijateljski ali tuji. Ta misel nas vodi v vašo sredino, sinovi slovanskega juga, z ne manjšo silo nas vodi želja, da bomo priče velikega dogodka, a to je bratsko pomirenje, ki nastaja med štirimi jugoslovanskimi plemeni. Dejstvo je, da Jugoslovani zrelo gledajo danes v bodočnost dogodkov, ki od nas zahtevajo, da odložimo vse nepotrebno in da vse umne in materijalne sile zastavimo v dosego najvažnejše naloge, da razumemo: Sedaj se gre za svobodo ali suženjstvo, slavo ali sramoto, da, za življenje ali smrt. Zaklinjam južne brate, da ne ostanejo na pol pota, nego da začeto delo dovrše.

Naši kongresi niso politični, temveč stanovski, in to zato, ker mi nismo ustvarjajoči politiki, naša naloga je, da budimo, da bistrimo. Danes na šestem kongresu se nam zopet nudi prilika, da se razidemo po slovanskih zemljah, da se na svoje oči uverimo o potrebah in neprilikah, o njihovih nadah in željah. Mi ne dajemo zakonov in naši sklepi niso obvezani, nimamo eksekutive. Podobni smo poljedelcu, ki seje seme v zemljo, kjer dolgo ostane skrito in pozneje donese plod.“

Izvoljeni predsednik kongresa, ljubljanski župan Iv. Hribar, je pozdravil udeležence v petih slovanskih jezikih. Načelnik občine Volosko-Opatija pozdravi goste in se jim zahvaljuje na časti, ki so jo izkazali občini s svojim obiskom. Veseli ga, ker je v hrvatski hiši zbrana vsa slovanska družina. Ta dogodek je tako važen, ter ta kongres dobiva pomen, kakor ga ni imel niti eden od mnogih kongresov, ki so se vršili na teh tleh. — Prvi dan kongresa so bila na dnevnem redu poročila o posameznih organizacijah slovanskih časnikarjev, na kar se je vršil svečani banket, ki ga je časnikarjem na čast priredila občina.

Gromenje topičev je naznanjalo ljudstvu drugi dan shoda slovanskih časnikarjev. Na dnevnem redu je bilo poročilo tajnika zveze slovanskih novinarjev F. Hovorke: Naloga osrednje zveze slovanskih novinarjev. Urednik „Politik“,

R. Cejnek, govori „O uredniški dolžnosti pričati“. Predlagal je protest, ter se je soglasno vložil ugovor zoper to. Urednik celovškega „Mira“, A. Ekar je osvetlil razmere na Koroškem, kjer nestrpna nemška vlada hoče uničiti edini slovenski list na Koroškem. Sprejeta je bila ostra resolucija proti tej nasilnosti ter so bili pozvani vsi slovanski državnozborni poslanci, da nastopijo zoper to.

„O novem tiskovnem zakonu“ je poročal dr. A. Beaupre, urednik „Glas Naroda“. Vzprejet je bil predlog in resolucija, da se varuje svoboda tiska.

Popoldne je bil izlet v Senj po morju. Vozil je parnik hrvatske parobrodne družbe „Tatra“. Izlet je bil prekrasen po zeleni, valujoči, malo nemirni morski gladini, med pustim Krasom in med zelenimi vinorodnimi griči. Ladja je drčala mimo Kraljevice po divni bakarski luki, mimo Bakra, Cirkvenice, Selc, Novega v Senj. Ponoči se se vračali udeleženci, v Opatiji jih je pozdravil sijajen ognjemet.

Zborovanje tretji dan je obsegalo poročilo urednika „Galičanina“ „O naročanju časopisov po pošti“, nadalje „O slovanskem korespondenčnem uradu“. Poslednja točka je ostala še nerešena, ker je rešitev združena z velikimi stroški. Ko je bil izčrpan dnevni red, je predsednik zaključil zborovanje.

Ti slavnostni dnevi ne ostanejo brez ploda, brez globokega pomena za razvoj slovanske skupnosti, za zблиžanje slovanskih plemen. Po sestanku jugoslovanskih umetnikov in književnikov v Belgradu je bil to drugi slavni čas naše bratske skupnosti. Kongres slovanskih časnikarjev je bil zopet sijajen dokaz, da razžarje srca vseh slovanskih sinov živa in vroča misel naše vzajemnosti. Ljubezen je naš spas!

Dopisi.

Iz Kozjega. Podčetrtski nemškutarski orožnik v pogovoru z narodnim dekletom. (Resničen dogodek iz okolice trga Podčetrtek.)

Pred hišico ob cesti stoji priprosto kmetsko dekle, ampak vseskozi vrlo narodno dekle, ko prikoraka po cesti nemškutarski orožnik iz Podčetrtka in jo vpraša, sicer kratko, a osorno: «Kje je gospodar?» Nato dekle ravno tako kratko: «v hiši». In stopil je orožnik v sobo in ogledavši se na vse strani, prične še enkrat: «kje je gospodar?» Dekle nato nevstrašeno: «na mizi leži.» Orožnik pristopi k mizi, kjer je ležalo več slovenskih časopisov, začne listati po «Slov. Gospodarju» in mrmraje bere neki slovenski dopis, kar nato pa si zmislji,

da mora takoj vpričo tega dekleta pokazati svoje sovraštvo do slovenskih časnikov s tem, da brčne slovenske časopise izza mize po tleh, rekši: «I verste niks bindiš, (di bindišen buteln)!» Dekle, razjarjeno nad tem podlim učinkom, stopi pred orožnika in ga vpraša z vso odločnostjo: «kdo pa ste vi, da si upate v tuji hiši metati naše slovenske časopise po tleh? Sicer pa, če smo mi (bindiše butln), ste pa vi (tajče trodln) in ko vidi, da je še ostal na mizi «Slov. Štajerc», skoči tje, ga hitro vtakne v žep in reče: «O, o, tega pa že moram hitro skriti, če ne, nabodete mi ga na vašo (puško) in bilo bi po njem.» Orožnik sprva ni vedel, kaj bi počel, a vzel je vendar konečno, da bi tega dekleta malo postrašil, z vso resnostjo svojo črno knjigo in je začel povpraševati: «Tiho bodi! Kako si usojaš kaj tacega govoriti? Jaz ti bodem že pokazal! Kako je tvoje ime, jaz te moram «ajncajgati»! — A dekle še z večjo odločnostjo: «Za moje ime itak veste, kaj me še vprašate; a vedite, kakor vi meni, tako jaz vam! Prav nič se vas ne bojim, če me tudi desetkrat naznanite; ker povedala sem vam le to, kar je pisal „Slovenski Štajerc“ in to vam smem.» Tega nastopa orožnik gotovo ni pričakoval in dirnil ga je, ker je videl, da bi se čimdalje tembolj osmešil, začel je nekaj pisariti v svojo knjigo, pri čemer se mu je dekle na ves glas smejalo in odšel je, ne da bi se poslovil . . . Nekaj dni pozneje srečata se z istim nemškutarskim orožnikom v vinogradu. Nekaj običajnega pričakujoč, se je orožnik dekletu že od daleč muzal in dejal: «No, le nič se ne boj, saj te nisem (ancajgal).» A dekle ni moglo bolje odgovoriti, kakor da je smehljaje dejalo: «saj sem vam povedala, da se prav nič ne bojim», nkar se je obrnilo in pokazalo orožniku hrbet. A že takrat je ostalo orožniku nekaj sicer običajnega in videti ga je bilo klaverno odkorakati, kakor tepenega petelina.

Človek, ki živi pod avstrijskim orlom na slovenskih tleh, bi pač skoraj ne verjel, da se more zgoditi kaj tacega. In vendar je bilo tako. Ali si upate in hočete tajiti tudi ta slučaj? Vi pa slovenski možje in fantje! učite se od tega vrlega slovenskega kmetskega dekleta in ve, nje vrstnice, pa posnemajte njo; ko bi pač vedno vsi tako odločno postopali, verjamite mi, bi pač naši nasprotniki enkrat za vselej izgubili korajžo, poizkusiti se z nami še enkrat. Narodnjak iz Kozjega.

Št. Ilj v Slov. goricah. («Štajerc» poginil.) Ptujsko motovilo se v svojih umazanih cunjah vedno hvalisa, kako ga kmetje «porajtajo» in radi čitajo njegove laži in največje svetovne neumnosti. A za kulisami pa gotovo toči kot orehi debele solze za svojimi že itak maloštevilnimi naročniki, ki mu trumoma hrbet obračajo in ga pošiljajo nazaj v smrdljivo «lužo giftne krote» v — Ptuj. Pri Sv. Ilju v Slov. goricah, to je v tistem najsevernejšem kotiču Slovenije, je odklenkala zadnja ura ptujskemu smrdljivcu. Ne eden slovenski kmet, noben slovenski delavec, sploh nihče razua renegata gostilničarja Repnikarja in dr. Wenigerholca ni naročen na to sajasto cunjo. Pa tudi čitati ga noče sploh nihče, če se včasih zablodi med nas. Čujte, vi zapeljani kmetje, čujte vsi, ki čitate in ste naročeni na «giftno krotu», kaj je rekel priprost kmetič, ko mu je nek bradač-«šumašter» priporočal «Štajerca».

«Kaj še,» mu pravi, «ali mar mislite, da ga ne poznam tega kljukca lažnjivca? S svojim neslanim pisarenjem hoče našo mladino pokvariti, on hoče, da bi mi nevedni in bedasti ostali, zato nam priporoča nemške šole. Kakšen hasek pa imamo od nemških šol? Nič? Samo Nemci imate hasek od teh šol, ker se vam vaše želje izpolnijo, da bi mi, naši otroci, sploh vse naše ljudstvo ostalo nevedno ter da bi ga vi zamogli potem molzti kot dojne krave. Le pojdite mi proč s tem «smrdljivcem!» Tako mu je povedal, ne morda kak «prvak», ampak popolnoma priprost kmet! Odpri, ti slovensko ljudstvo vendar enkrat oči! Mi tu ob meji najbolj vemo, da nas samo nemštvo ne more in ne bo nikdar rešilo. Koliko je med nami takih, ki znajo dobro nemški, pa so siromaki, dočim je mnogo Slovencev, ki ne razumejo besedice nemški, pa so premožni. In če bi nemška «špraba» res tako srečo donasala, zakaj pa je potem med samimi Nemci toliko siromakov? Torej le proč s «Štajercem»! Pri nas smo sprevideli, da nam prinašale nesrečo, prepir in nemoralnost, zato ga nikdo ne mara. Pri nas je že poginil, sramotno je crknil, dajte ga še drugod konjedercu!

Zgornja Poljskava. Ni še dolgo, kar se je raznesla vesela vest v celi fari, da bodo slovenski dijaki v počitni cah priredili krasno veselico. Dozdaj še ni bilo tukaj pravega veselja, a če bo ta vest oživela, potem bo radosti in veselja dovolj. Poljskava je sicer zaspala, a vi mladi gospodje, buditelji naroda, vi jo boste in jo morate zdramiti iz «spanja pravičnega». Ovir Vam ne bode delal nihče, kdor je proti vam, ni z nami. Narodne gostilne nam sicer manjka, a jo bode katera druga — se ve če bo zadovoljna — nadomestila. Prepričan sem, da bodeta gospod abiturijent Rajšp, kakor gospod Angela, preskrbela par lepih iger, katere se potem predložijo vsem igralcem, in seveda «najboljša» se bo izbrala. Že naprej želim tema, kakor tudi drugim tovarišem in gosp. igralkam dober vspeh. Poljskavčani, veselite se istega trenutka, ko bodo prvič nastopili vaši znanci kot diletantje krasno obvenčan oder.

Da b' še vendar enkrat
lušno b'lo!!

Gorjane pri Podsredi. (Naše novice. — Občinske volitve.) Toplo solnce obseva naš kraj z divno okolico in prijaznim Železnim. Ob tem prizoru bi moralo pač vzkipeti srce vsacega pristnega Slovenca navdušenja za milo našo slovensko zemljo, pripravljeno braniti jo do zadnje kaplje krvi pred tujo grabežljivostjo! Tako tudi tam v zaduhli občinski pisarni se godi veseli prizor: zvesti slovenski sinovi ne prodajajo svoje rojstne grude, to lepo slovensko zemljo za kos kruha, za nekaj lepih besedi, kakor je nekdaj Ezav svoje prvorojenstvo, in ne klonijo vrat v jarem nemčurstva. — Dragi volilci! Vsa čast in hvala vam, ki se niste dali ne motiti, ne zapeljati od listih, ki hodijo okoli kakor rjoveči levi ter iščejo, koga bi požrli! Prišli ste vsi, posebno tudi vi, vsikdar zvesti, vrli in nevstrašeni Zelezenčani ter volili, kakor dosedaj, značajne, poštene in narodne može, sicer bi se morala nad vami zjokati Marija, ki tako mogočno kraljuje na sv. Gori, ako bi po vaši malomarnosti in krivdi prišla lepa gorjanska občina v roke šnopsarjem! — 2. Pretep. Alkoholizem ali p. d. «pijančevanje» je pri nas zelo razširjeno. Ker pa

alkohol, kadar zleze v lase, daje človeku pogum, je umevno, da pride večkrat do pretepa ali poboja. Tako je bil zopet pretep na sv. Gori in sicer med sv. mašo. Eden je nevarno ranjen. — 3. Visoka starost. Umrli je v Podsredi, dne 21. malega travna najstarejši župljan naše župnije, Luka Dobravc, v visoki starosti 97 let. N. v m. p.! — 4. Ogenj. Dne 21. m. m. je zgorela hiša in gospodarsko poslopje posestnice N. Glagovšek v Gorjanah. — 5. To ni šala! Tri dni skupaj so plesali na «Pušenšaku» v Strmecu. V velikih skrbih je bila neka mati, ker enega iz družine ni bilo od nikoder. Gre ga iskat! Išče in išče, nazadnje ga upa najti v hiši plesu, toda «premej skravljan maček», kako najti pravo glavo, ker je vse vprek spalo po trudapolnem delu. — 6. Smrtna kosa. Dne 28. malega travna je umrla v Podsredi blaga in usmiljena mesarjeva žena gospa N. Sikošek p. d. «Blažkovka». Rajna je bila usmiljenega, blagega in radodarnega srca. Marsikateremu revežu in otroku je podelila s svojimi radodarnimi rokami košček kruha. Počivaj v mirnem spanju, ti usmiljeno srce! — 7. Na nos se je opekel nekdo! Kako — prihodnjič! V prihodnje vam, gospod urednik, sporočim vsako zanimivo stvar, ki se pripeti. Mogoče vas bo zanimalo, kako je «Kenejevem Tončetu» zajec pred nosom rogovilice pokazal in jo popihal; pa o tem prihodnjič kaj več! — Za zdaj pa zdravi ostanite, gospod urednik ali urednikovič, ali kakor se že koli pišete. — Jaz se pišem «Nevesekdo!»

Iz Rogatca. Naš trg je zagrizeno nemško gnezdo, kjer se sme Slovencem delati krivica, kakor se komu poljubi. Vse nepostavnosti oblasti mirno gledajo in jih s tem odobravajo. Kljub temu, da je sodni okraj do 98 % slovenski, ima sodišče samonemški napis zunaj, pa tudi v notranjem je vse nemško. Napisi pri občini so samonemški, istotako na pošti in drugod. Na kolidvoru bi imeli biti dvojezični napisi, ker jih n kateri nemški gospodje za nič nočejo gledati, raje napisov sploh ne napravijo. To je pač vrhunec nemške nadutosti. Naša šola je samonemška, kjer se učijo otroci hajlati in svojo materinščino zaničevati. Šolski prostori se oddajajo na razpolago nemški sūdmarkovski knjižnici i. t. d. Vrsta takih in enakih krivic je predolga, kakor da bi vse tukaj našteli. Kdaj se vendar kdo oglasi za pravice ubozega slovenskega trpina tudi v našem kraju! Še je čas rešitve, zato na dan, slovenski delavci, da se nam ne začnejo tudi tukaj meje pogrezati.

Iz ptujske okolice. Ptujski pek in župan Ornig se ob vsaki priliki rad širokousti, kako ga slovenski stariši s povzdignjenimi rokami prosijo, naj sprejme njihove otroke v mestno nemško šolo. Ako je res tako, zakaj pa še da razglasiti v uradnem listu c. kr. okrajnega glavarstva v Ptuj, da se sprejemajo otroci iz tujih šolskih okolišč v mestno deško in deklisko šolo, ako plačujejo 8 kron. V «Štajercu» svetuje slovenskim kmetom, naj ne dajo svojih otrok študirati, vedoč, da iz kmetskih fantov nastane slovenska inteligenca, a v mestno šolo jih vabi, da bi se navzeli nemškega duha, ali bolje rečeno, da bi si napolnili srca s strupom sovraštva do materinega jezika. Ne naučijo se v teh šolah nič več, nego v domačih šolah, le nekoliko nemški žlobudrati

znajo, kar pa doma itak vse pozabijo. Bog daj, da bi se izpametovali nekateri slovenski kmetje.

Brežice. Jako prostorni, z umetno lučjo opremljeni vrt «Narodnega doma» v Brežicah, je že zelen in v cvetju; prostorna veranda z mičnim razgledom na Kranjsko, veliki zračni prostori gostilne «Narodnega doma», raznovrstni časopisi, knjižnica, nudi občinstvu razvedrilo, kegljišče pa zabavo. Izvrstna kuhinja, pristno, le od slovenskih kmetov kupljeno vino, dobro pivo je vedno na razpolago. Tujcem služijo prostorne sobe za prenočevanje. Kmetom iz okolice posebno priporočamo ugodnosti gostilne «Narodnega doma», ker je zanje veliko boljše v zdravih prostorih ali na vrtu po trudapolnem delu par uric prebiti ter slovenske časopise čitati, ko se dati prezirati v beznicah od sovražnih nemškutarških krčmarjev.

Raznoterosti.

Ministrska podpora. Gospod Andrej Žmavc, bivši ljudskošolski učitelj, sedaj enolog, je dobil od c. kr. ministrstva za poljedelstvo podporo, da nadaljuje svoje študije v inozemstvu, zlasti na Francoskem. Ta vest bode gotovo njegove prijatelje prijetno iznenadila, ker je našlo njega umno stremljenje primerno oporo. Nekako zadoščenje je pa to tudi za kmetovalce, posebno vinogradnike, da se nudi prilika nadarjenemu, za stvar sila vnetemu in marljivemu strokovnjaku svoj obzor razširiti, svoje znanje izpopolniti v korist domačega vinogradarstva. Gospod Žmavc je proučeval sedaj že skoro leto dni vinogradstvo, kletarstvo, posebno pa zadružništvo, povsod praktično delujoč po vseh vinorodnih krajih Nemčije. Lepa svota že tam pridobljenihkušenj bo v Francoski še bolj narastla in splošnost mora z veseljem pričakovati koristi, katere jej bode ta svota prinesla.

Mariborski mestni zastop in slovenski napisi. V slavni seji mariborskega občinskega zastopa je bilo torej sklenjeno, da morajo proč slovenski napisi na vseh predmetih, ki segajo v zračni prostor mariborskega mesta. Razni juristi in socialni demokratje so zagovarjali ta predlog, ki je pravo izzivanje, direktni poziv na boj vsem štajerskim Slovencem! Predlog je postal sklep, in ob tistem hipu bi morali Slovenci vsprejeti vrženo jim rokavico, ne glede na to, da je ta dohtarski sklep zakonito neveljaven, nedopusten! Zakaj vsakdo sme rabiti na obrtniških deskah v mejah takozvane «publicus usus» oni jezik, katerega hoče rabiti. Ako avtonomna občina Maribor tega ni vedela, je to zanjo velikanska blamaža. Za nas je tak sklep brezpomemben, v kolikor se tiče svojega bistva, drugače pa je krvava provokacija slovenskega ljudstva. Ta sklep je važen znak časa v prvi vrsti za ondotne Slovence. Kam plovemo?

Krč v tilniku. Tako se imenuje nova bolezen, ki je z vznemirljivo naglostjo začela nastopati v raznih krajih Evrope. V Gorenji Šleziji zelo pobira ljudi. Tudi na Solnograškem se je pojavila. V Ameriki je nastopila v raznih mestih ter se zelo razširja. Proti tej novi bolezni še niso našli vspešnega zdravila. Bolezen sicer ni

v občeh nevarna, a nastopi lahko od slučaja do slučaja. V nevarnosti so najbolj otroci in tudi odrasčeni vsled hudega dušnega in telesnega napora. Pospešuje bolezen najbolj slaba hrana in slab zrak, vsled česar nastopa najbolj v delavskih centrih in po mestih. Pa tudi umrlo jih je že več od te bolezni.

Novi okrajni zastop v Ptuj. Kakor znano, je novi okrajni zastop v Ptuj v nasprotnih, nemčurskih rokah. Kako dolgo bode to razmerje trajalo, se še ne ve; ni znano, kako stališče bo zavzela vlada napram razsodbi upravnega sodišča, ki je dne 24. marca 1905 izreklo, da se je slovenskim veleposestnikom krivica delala, ker je okrajni glavar Underrein pl. Meysing prikrojil število veleposestnikov tako, da so mogli naši nasprotniki v veleposestvu prodreti s svojimi kandidati. Z razsodbo upravnega sodišča je pravna podlaga volitvi v veleposestvu izpodmaknjena. Naravna posledica je, da se mora volitev v veleposestvu razveljaviti in nova volitev razpisati, pri kateri se ima voliti na podlagi, ki jo določa navedena razsodba upravnega sodišča. Nemčurji, v prvi vrsti Ornig sam, to uvidijo; baš radi tega so si v skrbeh glede izida nove volitve. Ta strah in ta bojazen jih sili do tega, izkoriščati sedanji kratek obrok njihovega gospodarstva na vsak mogoči način. Radi tega so postavili v volitev v okrajni šolski svet na dnevni red, proti temu je protestirala narodna manjšina pod vodstvom g. Zelenika. Ko se je njen protest zavrgel, je zapustila dvorano. Nemčurji so z dovoljenjem g. Underreina pl. Meysinga volili novi okrajni šolski svet, o katerem se še ne ve, če bode sploh prišel v akcijo. Počasnost dostavljanja razsodbe upravnega sodišča zakrivila je, da slovenska stranka dosedaj ni zahtevala razveljavitve volitve v veleposestvu. Ta zahteva se pa opustiti ne sme, ker je predhodni slučaj dan pri tržaškem mestnem starešinstvu. Gospod okrajni glavar A. Underrein pl. Meysing s prejšnjim okrajnim šolskim svetom ni lahko izhajal. Sedaj se bode to spremenilo. Novo izvoljeni člani okrajnega šolskega sveta so: J. Ornig, dr. S. pl. Fichtenau, Simo Hutter. Ivan Stendte in Maks Strasschill. S. Hutter je največji šnopsarski fabrikant na levem bregu Drave. Sedaj potem že lahko deželni šolski svet kako akcijo — proti žganjepitju in alkoholizmu uprizori. Uspeh je gotov. Za naše učiteljstvo bode se menda sedaj začela huda doba. Treba bode značajev in neupogljive doslednosti in vztrajnosti. H koncu še omenimo, da se je A. Korenjak po poročilu nemških listov pri dotični seji tako obnašal, da ga «Marburger Zeitung» hvali. Mi mu te hvale ne zavidamo; želeli bi samo bilo, da izpremeni svoje — ime.

Treba bo napeti zopet druge strune. Škandalozno je početje marenberškega okrajnega sodišča, da pošilja na županstva vprašalne pole vedno le v blaženi nemščini, dočim dobimo od okrajnega glavarstva in drugih strani dvojezične. Ali ste že res pozabili, g. sodnik, da uradujete na Slovenskem? Je že mogoče! — Če človek zahaja toliko v nemčurske kroge, kjer se popevajo protivstrijske pesmi, kakor Vi, potem ni čudo, da pozabi na dolžnosti proti svojim strankam. Gg. narodne župane pa opozarjamo, da vrnejo sleherne pole, ki so samo nemške, neizpolnjene.

Od Sv. Primoža na Pohorju se nam piše: Kaj pa je tebe treba bilo, dragi mi Kasper, pri šulferajski veselici v Marenbergu?! Ako nas hočeš na tak način izživati, dobro! Vedi pa, da smo te že popolnoma siti! Le pripravi se kmalu na rajžo, ki te lahko pelje od županskega prestola med svoje somišljenike. V popolnoma slovenski občini ne rabimo voditelja, ki trobi v rog narodnih izdajic. Dopisunček «Marburgerce» pa, ki ima sicer še samo par brkic pod nosom, naj tudi izjavi, da je bil Kasper enkrat naš, a da so ga spravili v nasprotni tabor deloma slovenski groši, kateri so ga tako zredili, deloma pa ideja, da je bolj «nobel», če je človek Nемеc.

Pravo je pogruntal. Odkar se je preselil malik mariborskih mestnih očetov, Wolfhardt, tja v blaženo valhalo med hrastovo listje, jim ne da sekundice več miru. Na vse zgodaj že vidiš od slovenskih grošev mastne trebuhe prevažati po mestnem drevoredu. Koga bi naj volili, da bi rešil njih pangermansko (!) zemljo? Tako preresetavajo tudi nekega jutra to težko vprašanje. Nekateri udrihajo po nemški ljudski stranki, češ, ta nič ne dela; drugi zopet obdelujejo Vsenemce, češ, to so sami kričači. Nato se pa oglasi neka pametna butica in zine sledeče: «Schautz, der (!!) kleine Slovenenvolk erreicht alles! Und warum? — Weil er (!) die Regierung an seiner Seite hat.» Vidite ga namalanega! Vrabcí so se posmehovali njegoví budalosti, a za nas je ta slučaj zopet jasen dokaz, kake duševne sirote imajo mariborski takozvani Nemci v občinskem odboru, ki bi radi rešili domovino s tem, da prepovedujejo slovenske napise.

Spodnještajerske novice.

Slovenci pred Gradcem. «Grazer Tagblatt» se silno huduje, ker sta zopet dve nemški graščini pred Gradcem prešli v slovenske roke, ter pravi, da ni izključena nevarnost za «nemško svobodomiselno večino» v štajerskem dež. zboru, če bode nemške graščine še nadalje tako hitro prehajale v slovenske roke.

Štorski možje. V volilnem oklicu pred štirimi leti stoji v Ptujem «Štajercu» in v posebnih odtiskih, da bo vsak štorovski delavec dal za zidanje župne cerkve na Teharjih najmanj po 10 gld., torej 400 delavcev najmanj 4000 goldinarjev, gospodje iz tovarne pa še več. Sedaj pa nameravajo prestopiti k protestantizmu, samo radi tega, da jim ne bo treba držati obljube. To so značaji štorovski; obljuba — figa!

Nemškutarsko divjaštvo v Mariboru. V sredo dne 3. t. m. se je vršila v prostorih «Slovanske Čitalnice» v «Narodnem domu» pevska vaja. Nekega nemškutarskega falotka, ki se je najbrže že tudi navzel istega velikonemškega duha, ki vlada v mestni hiši, je slovensko petje strašansko grizlo po ušesih ter je zato v svoji nemškutarski navdahnjenosti kratkomalo pobral kamen in ga zagnal skozi okno med pevce. Le malo je manjkalo, da kamen ni priletel nekemu gospodu ravno v glavo. Seveda jo je zavrtni pobalin hitro odpihal v temno noč.

Iz Laškega. Preselil se je iz Laškega g. Zdravko Vodenik, dosedaj poslovodja v narodni trgovini Karola Cimperšeka, v Polčane, kjer otvori lastno trgovino. Slovo od njega kot ljubeznivega tovariša in prijatelja ter delavnega narodnjaka bilo nam je jako težko. Želimo mu mnogo uspeha na njegovem novem mestu, poljčanskim Slovencem pa čestitamo na njegovi pridobitvi ter jim priporočamo geslo: «Svoji k svojim», kajti g. Vodenik je njih edini narodni trgovec.

V Poljčanah je odprl trgovino z mešanim blagom narodni trgovec Zdravko Vodenik. Tega priporočamo vsem zavednim Slovencem. Svoji k svojim!

Porotno sodišče v Celju. Dne 10. maja je sedel pred poroto šele 14letni čevljarski učenec A. Počivalnik od Sv. Magdalene pri Št. Pavlu v Savinski dolini, obtožen hudodelstva požiga. Dne 18. marca t. l. zvečer je Jože Zagrišnik, stanujoč v koči Franc Kupeca pri Sv. Magdaleni, obhajal svojo predgodnico. Zbranih je bilo več oseb, tudi obtoženec, ki je igral na harmoniko. Fant se je napil ter začel razgrajati in zabavljati. Zato so ga vrgli ven. Čez nekaj časa pa navzoči opazijo, da gori kočja, katero je ogenj do tal uničil. Sumili so takoj Počivalnika in ga zaprli. Požigalec je deloma priznal svoj zločin. Porotno sodišče ga je obsodilo vsled pomilostilnih okoliščin na 3 leta težke ječe. — Dne 11. t. m. so sodili porotniki 30letno delavko Marijo Stropnik iz Polzele, ker je dne 7. marca t. l. udarila z debelo vejo Heleno Lešnik iz ljubosumnosti tako po glavi, da ji je izteklo levo oko. Bila je obsojena na mesec dni zapora. — Dne 15. maja je bil sojen delavec v premogokopu Havel, obtožen raznih goljufij in ponarejenja listin, ki jih je izvršil v Lappovem premogokopu, po nemški Šleziji, na Kranjskem in drugod. Prisodili so mu pet in pol leta težke, poostrene ječe.

Mariborsko porotno sodišče. Slika strašne duševne zanemarjenosti se je razvijala pred mariborskimi porotniki. V Senčaku pri Ptujju je 11. februarja t. l. 17letni hlapec J. Arnuš ubil in oropal svojega lastnega očeta. Umorjeni, ki je tudi presedel 10 let ječe zaradi umora, je bil pristaš ptujškega «Štajerca» ter je v tem duhu tudi vzgojil svoje otroke. Prodal je svoje posestvo ter denar zapravljajl s svojo hčerjo, s katero je tudi imel kaznivo razmerje. Sinu ni dal ničesar, temuč ga je pognal služiti, kar je pritiralo sina do strašnega maščevanja. Mladi morilec je dobil 18 let ječe.

Čuden uraden list. Mnogi duhovniki v ptujškem glavarstvu so začeli «uradni list» glavarstva nazaj pošiljati z opombo «se ne sprejme, ker ga tiska tista tiskarna kakor Štajerca!» Edino sredstvo!

Političen shod. Dne 14. maja od političnega društva «Naprej» sklican shod je bil impozantna manifestacija narodnega probujenja vseh slojev savinskega ljudstva. Zastopane so bile vse občine spodnjėsavinske doline, zlasti mnogostevilna pa je bila udeležba zavednih Teharčanov. Po pozdravu žalskega župana g. Josipa Širca je otvoril načelnik političnega društva «Naprej» dr. Karlovšek zborovanje ter dal besedo državnemu poslancu č. g. dekanu Josipu Žičkarju, kateri je v zanimivem govoru pojasnjeval nameravano upeljavo o provenienčni postavi glede hmelja, prešel potem na ca-

rino pri uvaževanju živine ter po splošnem političnem pregledu spodbujal okrajne in občinske zastope, naj zahtevajo slovenske javne napise sploh, posebej še na železnici Celje-Velenje. Dr. Hrašovec je poročal za tem o važnosti V. kurije za deželni zbor, ki daje slovenskim poslancem možnost zabraniti Slovencem sovražno delovanje dež. zbora, o lovskem zakonu, novi cestni postavi, o šolskih razmerah ter sklenil svoj govor, ki je vzbudil mnogo navdušenja, s krepkim pozivom, naj se povsod rabijo slovenski napisi ter zahteva slovensko uradovanje. Dr. Kukovec je bodril občinstvo k narodni zavednosti ter krepko ugovarjal nekaterim zlobnim podtikanjem nasprotnikov. V tem smislu govorili so tudi drugi gg. govorniki, katerih je še sledilo precejšnje število. Stavile in enoglasno sprejele so se 4 resolucije, in sicer o okrajnem zastopu celjskem, o javnih napisih, slovenskem uradovanju pri občinah in provenienčni postavi hmelja, katera se kot savinski dolini škodljiva odklanja. Želeti je le, da bi mnogobrojno obiskani shod ne ostal brez sadu.

Rusko-japonska vojna.

Pomorska bitka se bliža.

Množe se znamenja, da je blizu pomorska bitka. Glasi se da je japonsko brodovje koncentrirano južno od Honkona in sicer med Formoso in Amoji, kjer se neprestano vrši brzozjavni promet. Ni neverjetno, da bo Togo prisilil baltisko brodovje v boj južno od Formoze, da prepreči prehod v Tihi ocean.

«Daily Telegraph» je izvedel iz Tokija, da se splošno pričakuje, da bo rusko brodovje koncem tega ali začetkoma prihodnjega tedna odplulo v Amoj ali Fuhov. Sodi se, da je del ruskega ladjevja usidran pri kitajskem otoku Hajnan. Kitajske oblasti se upirajo pošiljati brzozjavke na otok pod pretvezo, da je brzozjavna zveza pretrgana.

Angleški trgovci s premogom hočejo vedeti, da admiralu Roždestvenskemu v kljub obsežnim odredbam nedostaje premoga in da je bil vsled tega prisiljen, se ustaviti v indokitajskih vodah.

«Agence Havas» pa poroča iz Saigona: 43 transportnih ladij, večinoma ruskih in nemških, je usidranih blizu luke Nabes in jih straži francoska topničarka «Coronade».

Okoli 20 drugih transportnih ladij je usidranih pri Sant Japues na širokem morju, ki jih straži francoska križarka «D'Assas». Samo eden ruski parnik — «Kiev» — se nahaja v pristanišču v Saigonu. Od admirala Roždestvenskega ni pričakovati nobenega direktnega poročila, izvzemši slučaj, da bi prišlo do pomorske bitke pri Pescadorskih otokov.

Potopljene ruske ladje v Port Arturju.

Kakor se poroča «Daily Telegraphu» iz Tokija, je japonska vojna uprava mnenja, da bo lahko mogoče dvigniti v portarturskem pristanišču potopljene ladje «Peresvjet», «Poltava», «Retvizan», «Pobjeda» in «Bajan» ter jih popraviti.

Stroški za dvignjenje se cenijo za vsako ladjo na 3 milijone 600.000 kron.

«Standard» pa ve celo povedati, da so Japonci že dvignili križarko «Palado» in jo že popolnoma popravili.

Poškodovane torpedovke.

V London se baje iz privatnega vira brzojavlja iz Petrograda, da se vrne več poškodovanih torpedovk, spadajočih k brodovju admirala Roždestvenskega, nazaj v Libavo. Natančnejših podrobnosti ni. Ne ve se niti tega, ali so se že vrnile, ali se šele bodo.

Bo li šel Roždestvenski v Vladivostok?

«Times» poročajo iz Petrograda: Dan odhoda admirala Birileva v Vladivostok je tajen, ker bi se na ta način utegnilo izdati kretanje brodovja admirala Roždestvenskega. — Visok dostojanstvenik glavnega pomorskega stanu je dejal: Uverjeni smo, da bo zdravje dopuščalo admiralu Roždestvenskemu obdržati poveljstvo, spustiti se v bitko ter dovesti brodovje v Vladivostok. Ko pride brodovje v Vladivostok, prisotnost Roždestvenskega ne bo več toliko koristila, ker je Roždestvenski preveč razburljiv ter bi se ne mogel sporazumeti s poveljnikom trdnjave ter z drugimi generali. — Birilov, ki je v prijateljskih razmerah z Roždestvenskim, je zelo sposoben za to mesto, ki zahteva mnogo miru in hladnokrvnosti. Vsekakor bo Birilov prevzel poveljstvo brodovja, ko isto dospe v Vladivostok.

Ruski ujetniki na Japonskem.

«Daly News» javlja iz Tokija: Japonski uradni list «Kokumin» priobčuje uradni izkaz vseh ruskih ujetnikov, ki so dospeli po padcu Port Arturja na Japonsko. Ujetih je 7 generalov 661 častnikov in 30.229 vojakov. Ti ujetniki so razdeljeni na deset japonskih mest, kjer so nastanjeni v posebnih, za nje prirejenih zgradbah. Iz tega izkaza je razvidno, da so bile popolnoma zlagane vesti, ki so zatrjevale, da so Japonci v bitki pri Mukdenu vjeli toliko tisoč in tisoč Rusov!

Iz severne Koreje.

Preko Tokija se poroča «Daly Telegraphu» iz severne Koreje, da je led poškodoval vse mostove, ki so jih Rusi zgradili preko reke Tumen. Od pričetka vojne do sedaj je dospelo v Korejo 50.000 Japoncev.

Z mandžurskega bojišča.

General Linevič je poslal to-le poročilo: Ob fronti naše armade je 16. t. m. manjši japonski oddelek zasedel gorski prelaz Jandelin. Poskus Japoncev, osvojiti vas Lihahotse, je ostal brezuspešen. Naš ogenj je Japonce prisilil, da so se umaknili v smeri proti jugu. Istega dne se je bližala sovražna konjenica našim vojem pri vasi Seonoku, 6 vrst južno od vasi Taoul. Ker so naši voji dobili okrepljenje in ker so prostovoljni lovci prišli za hrbet japonskih sprednjih vojev, so bili Japonci primorani se umakniti.

Položaj v Vladivostoku.

Vladivostok marljivo utrjujejo. Baje je boljše utrjen in ima močnejše topove kot Port Artur. Živil in streliva je v Vladivostoku za celo leto. V ladjedelnicah je mnogo delavcev, katerim so zvišali plačo za 20 %. Iz Mandžurije dovažajo redno obilo klavne živine. Japonskih ogleduhov je vedno več in oblasti se jih ne morejo zlepa znebiti. Pred kratkim so obesili pet japonskih častnikov, ki so bili preoblečeni v delavce. Seveda poročajo ogleduhi takoj vse v Tokio. Ladjevje je popravljeno in sposobno za boj; tudi nekaj podmorskih čolnov imajo Rusi. Poveljnik, generalni poročnik Kasbek je izdal za posadko sledeče dnevno povelje: «Vojaki! Zadnja brzojavna poročila, tajna obvestila o japonskih namerah in navodila glavnega poveljstva kažejo, da bo kmalu navalila na našo trdnjavo sovražna sila. Ne dvomim, da vsi, prešinjeni ljubezni do carja in domovine, zvesti in hrabri, spoznamo svojo važno nalogo in da bomo storili vse, da branimo naše zadnje zavetišče na shodu in ga ščitimo z lastnimi trupli, z lastno srčno krvjo. Vem, da že dolgo koprnite po sovražniku in da bo prihod njegov pred trdnjavo za vas praznični dan. Na novo došle čete naj se kmalu izurijo in izobrazijo, kajti sovražnik nas mora najti pripravljene. Vas, gospodje častniki, pa pozivljam, da s svojo energijo vzdržite med vojaki vsem Rusom tako znane kreposti in poučite jih, da se ima odslej vsak zanašati le na lastno moč, da je vsaka ura dragocena in da je treba vse dobro porabiti: izgube, ki jih prizadene nemarnost, in zamude je pozneje težko popraviti. Z nepotrebniimi žrtvami ne bomo koristili domovini, ker ona ne zahteva našega življenja in naše krvi, ampak smrt sovražnikovo in našo zmago. Domovina hoče, da nad Vladivostokom plapola ruska zastava, ki je nam poverjena. Na Vas je, da izpolnite želje ljubljene domovine in milost božja naj nam pomaga.

Zunanje novice.

Policijski stražnik — milijonar. V Budapešti je bil pred kratkim poklican neki policijski stražnik k sodišču, kjer se mu je povedalo, da mu je njegov stric zapustil tri velike hiše, neko letovišče, zemlje in gotovega denarja, vsega skupaj v vrednosti dveh milijonov kron. Policijski stražnik ima zdaj vse polno svetovalcev in prijateljev, ki se mu ližejo vedno in povsod.

Samomor v krsti. V Ludici na Češkem si je napravil mizarski pomočnik Pickert mrtvaško krsto, preoblekel se v črno obleko ter se ležeč v krsti ustrelil.

Za moške, ki tepo svoje žene, so po zaslugi predsednika Roosvelta odprli v Kolumbiji dvorano, kjer bodo — pretepali za kazen take može. — Poleg te dvorane bi bilo pa umestno odpreti dvorano, kjer bi prebadali jezike onim ženam, ki čez mero zbadajo svoje može. Potem bi bila justica v Kolumbiji ena najvzornejših v tem pogledu.

Najbolj zanesljivo razkuženje perila je kuhanje, po katerem je izključeno vsako okuženje.

Nemčija je bolj nazadnjaška kot Rusija. Knjižica Leva Tolstega, naslovljena vojakom in mladeničem, ki jo je prevedel v nemščino O. Buck (*An die Soldaten und junge Leute*) je bila v Nemčiji konfiskovana. In sicer so zaplenili založniku 10.000 izvodov, dočim je bil prodal šele 2000 izvodov. V brošuri razlaga veliki ruski filozof svoja antimilitarična načela. Najznačilnejše pa je, da nemško časopisje niti z besedico ne protestuje proti zaplembi, dasi je isto brošuro cenzura v «nazadnjaški» Rusiji pustila iziti.

Znanost je miroljubna. Na banketu psihologov, ki so se sešli na kongresu v Rimu, se je zgodilo, da so ruski in japonski učenjaki skupaj sedeli. Ko je neki japonski profesor nazdravil skupnemu zboru, je izrazil željo, da bi odličnjaki enkrat priredili kongres na Japonskem; tej želji so najprisrčneje ploskali ravno ruski učenjaki in klicali: «Mi se bomo prvi odzvali, mi pridemo prvi!»

Francoski divji lovec Roy se je utrdil v svoji hiši in je bil oblegan v soboto že deseti dan po orožništvu in eni pehotni stotnji. Hišo so končno razstrelili z liditom, da so prijeli svobodoljubnega lovca.

Zapiranje oči. Neki profesor, ki nima kaj opraviti, je izračunal, da človek vsako leto štirimilijonkrat zameži in zopet pogleda. Za zaspano Evropo to ne velja.

Strah pred biriči. Iz Berolina se poroča, da sta pred nekaj dnevi v Ruxdorfu dve sestri, ena stara 16 let, druga pa 34 znoreli, ko sta zagledali v svoji hiši izvršilnega organa. Siroti so odpravili v norišnico.

Samomor v cerkvi. Na Dunaju se je poizkušal ustreliti z revolverjem v Marijini cerkvi «na dvoru» neki 24letni Alojzij Schneider. Cerkev so morali takoj vnovič posvetiti.

Cesarjevo darilo. Cesar je podaril nadučitelju Reitererju na Gor. Štajerskem v priznanje za uspešno pisateljvanje 1000 K. Cesar potemtakem pozna, da učitelji potrebujejo bolj denarja kot zaslužnih križcev.

Klub samomorilcev v Lvovu. V Lvovu so razkrili klub samomorilcev. Klub obstoji iz 7 članov, med temi so akademiki in igralci. Po enkrat v letu se z žrebanjem določi, kateri član si mora vzeti življenje. Raszodba se naznani izžrebanču z žalobnimi svečanostmi. Dozdaj se še ni noben član odtegnil raszodbi. Klubovi člani so nosili tajna, le njim samim znana znamenja. Ko je list «Viek Novy» prvokrat omenil o tem klubu, izginila so takoj znamenja. Klub ima svoje seje v neki majhni gostilni. Neki član igra pri tem na citre žalobne koračnice. Od tam se podajo člani na pokopališče na grob člana, ki je držal svojo obljubo; tam imajo žalobne govore. Če le «Viek Novy» resnico poroča!

Nasilni kmetje. Pri vasi Zarkovo zunaj Belgrada ima srbska parobrodna družba svojo delavnico in shrambe za stroje. V to potrební svet si je vzela družba za 20 let v najem. Pretečeno nedeljo je prišlo nad 100 s sekirami oboroženih kmetov iz Zarkova ter so zahtevali, naj jim družba takoj izprazni zemljišče. Ker se to ni zgodilo, razdajali so vsa družbina poslopja, preden je prišla policija.

Strašna nesreča se je pripetila v Harrisburgu na železnici med Čikagom in Pensilvanijo. Ekspresni vlak je trčil ob tovorni vlak, v katerem sta bila dva voza z dinamitom. Nastala je strašna razstrelba; vsi vozovi so bili

razdrobljeni ter 50 oseb ubitih, nad 100 oseb pa težko ranjenih. Po mestu niso na nobeni hiši ostale cele sipe.

Razbojniki na Ogrskem. V Subotici so prijeli razbojnika Franja Boni, ki je s svojo dobro organizirano četo udiral v stanovanja. Prijeli so še dva druga. V hiši Bonijevi so našli mnogo orožja in 2000 patron. Ti razbojniki so napadali ljudi, oropali pošto pri Veicenu ter zagrešili mnogo tatvin in ubojev. Pozneje so prijeli še dva.

Ptič-pajak. Tega čudnega ptiča so sedaj prvič prinesli v Evropo, in sicer ga je dobil zoologiški muzej v Londonu. Ptič-pajak lovi male ptice v svoje mreže kakor pajek muhe. Njegove mreže so nenavadno močne in debele, tako da se jih boje celo potniki v južnoameriških šumah. Marsikateri jahač in pešec si je ob teh mrežah že ranil lice, ako je nepričakovano zadel ob nje. Ptiči-pajkarji so gnusne prikazni. Telo jim je tri palce dolgo, velikosti kokošjega jajca, a noge imajo poraščene z gosto dlako.

Draga zaušnica. V Antwerpenu je v neki kavarni trgovec z diamanti udaril nekega svojega tovariša za uho, njegov tovariš ga je pa parkrat z dežnikom lopnil. Tožnik je zahteval 100.000 frankov odškodnine, in sicer 50.000 frankov za izdatke med okrepčilnim potovanjem po Nemčiji in 50.000 frankov za izgubo v trgovini. Sodišče je obsodilo oba obtoženca vsakega v plačilo 50 frankov in 10.000 frankov odškodnine. Zaušnica je bila vseeno precej draga.

Grozen umor. V srbski dolinci med Mladenim in Korožico ie našel kmet Jevrem Teodorović, vrnivši se s semnja domov, na dvorišču ubito svojo ženo in njeno mater, dočim je hčerka ležala v bližini že umirajoča. Mrtva trupla so trgali psi na dvorišču. Dognalo se je, da je grozni umor izvršil njegov hlapec, ki so ga najeli k temu Teodorovičeva mati in njegova brata.

„Primeren kerl“. Neka posredovalnica za zakonske zveze v državi Illinois je dobila od neke lepote z dežele sledeče pismo: «Dragi gospod! S tem vam naznanjam, da sem vdova s 13 zdravimi otroki ter sem imela tri može, ki so vsi šli v miru, četudi vsak na drugačen način, v boljše življenje. Imam malo posest ter bi si rada privoščila četrtega moža, ako bi mogla dobiti mlad eksemplar. Star trdoglav suh slanik je za nič, takega bi ne marala vzeti. Taki, ki znajo krave molzti in gnoj voziti, imajo prednost. Deset dolarjev nagrade dobite, ako mi pošljete primernega kerla.»

Slika za 335.000 mark. Sloveča Rembrandtova slika, ki predstavlja, kako je Dalila ujela Samsona, je naprodaj. Neki mecen iz Frankobroda je že ponudil 335.000 mark, kolikor se še ni dobilo za noben umotvor na avstro-ogrskem umetniškem trgu.

Velika nesreča v gorah. Trije izurjeni graški turisti, vseučiliški profesor dr. Viktor Wolf pl. Glanwell, privatni docent dr. Lev Petritsch in deželni računski oficijal G. Stopper so plezali v kljub deževnemu vrememu na najstrmejši skalnati greben v «Hochschwabu». Bili so skupaj na vrvi navezani. Ali je pridrvil snežni plaz ali pa je kateremu izpodrsnilo, iz gorskega hotela so videli, kako se je blizu vrha grebena črna masa zavrtela v zraku ter izginila v nad 400 metrov globok prepad. Truplo profesorja Wolfa so našli popolnoma razbito, trupli ostalih dveh pa sta najbrže obviseli na skalah.

Premeteno tihotapstvo. Francoski carinski uradniki se jako trudijo, da bi uničili organizacijo tihotapev, ki ob belgijski meji utihotapljujejo tobak. Zadnjih štirinajst dni so imeli uradniki večkrat srečo. Tako so zaplenili med drugim neki belgijski ribiški čoln na cesti od Dovra. Ladjica je imela tobaka za 24.000 K. Tobak so konfiscirali, čolnov posestnik je moral pa 24.000 K kazni plačati. Tihotapci so pa jako premeteni in vedno na kak umeten način spravljajo tobak na Francosko. Tako se je neki tihotapec preoblekel v duhovnika, ki je prihajal vsak dan iz obmejnega belgijskega mesta na Francosko in pod svojo obleko nosil velike množine tobaka. Nazaj grede je pa korakal kot suhljat droben možič. Ko so tega dozdevnega duhovnika prijeli, so zapazili več nun, ki so vsak dan prihajale čez mejo na Francosko. Natančna preiskava je dognala, da to niso bile prave nune, ampak tihotapci, ki so pod svojimi plašči več kilogramov tobaka in cigar utihotapili. Sumljivi so bili tudi strojevodje, kurjači in sprevodniki vlakov, ki vozijo med Brusljem in Parizom. Več dni so preiskavali vse vlake in skoraj vselej so našli pod premogom več sto kilogramov tobaka, blazine nekega voza so bile pa vse napolnjene s tobakom. Tudi popotniki na teh vlakih so bili vsi s tobakom obloženi. Bolnik, ki je ležal na zračnih blazinah, ni bil nikak bolnik in blazine so bile napolnjene s tobakom. Krsta, v kateri je ležal neki Francoz, ki je v Belgiji umrl, je bila polna samih smodk. Pred nekoliko dnevi so ustavili nekega kmeta, ki je peljal zelje in svojega postarnega sorodnika čez mejo na Francosko. Ko so preiskali zelje, so bile vse glave napolnjene s tobakom, sorodnik je bil pa sam tobak zavit v obleko.

Ubogi mož. Dunajski krojač Al. Rižarik živi s svojo ženo Frančiško v bojnem razmerju. Vložena je namreč tožba za ločitev zakona, a vendar živita še skupaj, ker je žena močnejša ter noče oditi. Sedaj je žena moža ovadila sodišču, da ji je poškodoval pohištvo. Pred sodiščem je mož dokazal, da je pohištvo njegovo, razen mize, katero je pa žena že v zakon prinesla tako slabo, da jo je moral mož z žebli skupaj zbiti. In mož je priznal, da si je vzel sedaj te žeblje nazaj, nakar je miza razpadla. In to poškodovanje je krojač utemeljeval, da je žeblje moral izpuliti, ker jih je nujno potreboval. Na sodnikovo začudenje je pripovedoval: «Stara spi v sobi, a jaz v kabinetu, ker je pa stara besna in veliko močnejša od mene, imam strah pred njo. Ker je pa na kabinetu ključavnica pokvarjena, potegnil sem žeblje z mize ter z njimi vrata v svojo spalnico zabil.» In vendar ga sodnik ni oprostil, temuč je obravnavo preložil.

Previden krčmar. Neki zagrebški krčmar, pri katerem so pretepi na dnevnem redu, je zaradi previdnosti dal v svoji gostilni nabiti več napisov sledeče vsebine: «Pri vsakojakem pretepu se prosijo cenjeni gostje, da ne rabijo stolov in miz, temuč da se poslužujejo korobačev in gorjač, ki so v kotu pri peči vsikdar na razpolago.»

Čin blazne. Bogati trgovec Weber in njegova žena v Parizu sta dobila nepričakovano obisk svoje svakinje iz provincije. Videti je bila duševno normalna. Ko sta se nekega dne trgovca in njegova žena vrnili v stanovanje, našla sta svojega devetletnega sina mrtvega. Sum je letel takoj na svakinjo, potrdil pa se je sum, ko je iz domovine svakinje došla brzojavka, naj svakinjo pri-

mejo, ker je doma zadavila svoja lastna otroka, dve nečakinji in enega nečaka.

Veliki izgredi so se primerili v Limoges (Francija). Demonstranti so naskočili kaznilnico ter razbili vrata. Na vojaštvo so navalili s kamenjem in z različnimi železnimi predmeti. Sedem častnikov in 63 vojakov je ranjenih. Vojaki so ustrelili dva razgrajalca.

Starček — birmovan na smrtni postelji. Pretresljiv prizor se je vršil dne 22. m. m. v malem pritličnem stanovanju na Dunaju. En dan poprej je obolelega 75 letnega krojaškega mojstra Jožefa Michela previdel kurat pri Sv. Štefanu Friderik Sixt. Pri tem pa je starček izrazil željo, da bi bil rad birmovan, ker še ni bil. Prošnjo je kurat povedal škofu dr. Maršalu, ki se je dne 22. m. m. ob treh popoldne napotil v družbi svojega ceremonijerja v stanovanje krojačevo. Da bi ne obračala nase preveč pozornosti, sta oblekla nase mašniška oblačila šele v bolnikovem stanovanju. Ob bolniški postelji so priredili mizo za oltar in škof je podelil umirajočemu v prisotnosti cele njegove družine zakrament sv. birme. Za botra je bil starčkov zet.

Premetena tatvina. Dne 18. m. m. popoldne so prišli v Trstu v ulici Farneto št. 10 k stanovalki Fr. del Moro trije ljudje, od katerih se je oden izdal za policijskega nadkomisarja dr. Pechotscha, druga dva pa za stražnika. Prvi je izjavil, da bode stanovanje preiskal. Gospa je vsa prestrašena protestirala proti takemu početju in menila, da bo najbrž kaka pomota. Ker je pa dozdevni policijski nadkomisar imel jako izurjen jeziček, je gospa odprla vse predale in pokazala vse vrednosti. Ko so «varnostni zaščitniki» vse prebrskali in najboljšo zlatnino in srebrnino izbrali in povezali v culico, so lepo potrdili prejem vsega blaga ter jo jadrno odkurili. Pred hišo jih je čakal voz, ki jih je z največjo hitrostjo odpeljal. Vrednost vseh zlatnin in srebrnin se ceni na 1830 K. Tatovi so vzeli razun tega tudi 36 K denarja. Voz, v katerem so se lopovi vozili, je policija že zaplenila.

Tarif za tepež. Neki tovarnar iz Kostreme pri Volgi je objavil natančen tarif za pretepanje dijakov in delavcev. Sklical je shod in naznanil v ognjevitom govoru, da plača za vsakega dijaka, ki ga bodo kje namlatili, 1 rubelj, za vsakega gimnazijca 50 kupejk, za vsakega revolucionarnega delavca, ki ga bodo za kazen nabili, 30 kupejk. Ta razglas je bil zelo zapeljiv, kakor piše neko rusko glasilo. Brezdelni postopači so z veseljem pograbil to priliko, ki jim je nudila tak lahek zaslužek, in so takoj pričeli z delom. Pretepli so kmalu več gimnazijcev in enega visokošolca.

Največji demant. Veliki demant «Cullinan», ki so ga našli pred nekaterimi tedni, počiva sedaj varno v blagajni Standardove blagajne v Londonu ter ga noč in dan stražijo detektivi. «Cullinan» je težak 3032 karatov, tedaj za 2000 karatov težji kot dosedaj znani demant. Popolnoma je prozoren, brez vsakršne razpoke. Med prevozom so ga najskrbneje stražili. Ko je prispel vlak na postajo Waterloo v Londonu, pričakali so ga detektivi in več policajev. Demant je bil pri raznih bankah zavarovan na 10 milijonov mark, a njegova vrednost je še večja.

Poštena kazen za anonimna pisma. V Bazlu je že leto in dan vznemirjal boljše sloje neki neznanec z anonimnimi pismi. V teh pismih je grdo obrekoval ženi dveh uglednih zdravnikov z obsežno prakso. Sumilo se je pač, da piše pisma kak zdravnik iz samopašnih namenov, da bi zdravnikoma odgnal pacijente. Končno sta se obrekovani ženi z nekaterimi drugimi damami zarotili, da morajo skupno za vsako ceno iztakniti obrekovalca. K zdravniku, katerega so imele dame najbolj na sumu, so poslale njegova popotnika papirne trgovine, ki je ponudil zdravniku posebne vrste pisemski papir, kakršnega ni nihče prodajal v vsem mestu, zelo poceni. In zdravnik si je tudi nakupil tega papirja ter na njem nadaljeval anonimna pisma. Tako se je ulovil. Obsojen je bil na 100.000 frankov globe, ki jih je moral plačati za razne dobrodelne zavode.

Listek.

Ob smrtni postelji.

(Spisal Drago Camok.)

Ležal je mirno, njegove oči so zrle mrklo, otožno v polumrak in v ozračju se je razprostiral duh — po medicinah. Ob postelji je slonela postarna usmiljena sestra ter je tiho molila.

Bolnik je bil še mlad mož — a neizprosna, trdosrčna sušica je vpognila njegovo veliko postavo — ter položila na posteljo — — — — —

Nekdo je potrkal. Tiho je stopila sestra k vratom ter odprla. Vstopila je mlada, lepa gospa. V očeh, koje je obrobjala tuga in skrb, svetile so se solze.

Ihteč je hitela k postelji bolnika ter se je tu zgrudila na kolena.

«Odpusti, odpusti;» so šepetale njene rožne ustnice.

Počasi je obrnil bolnik glavo; črez njegovo lice je zdrknil smehljaj. Stegnil je svojo koščeno, rumeno roko proti došlici ter s tresočim glasom govoril:

«Zdenka, Zdenka, vstani, odpuščeno ti je davno. Kako mi dobro de, da si prišla, da ne umrjem sam — zapuščen. Ljubil sem te vedno, plakal sem za teboj, ko si se ločila od mene ter me zapustila — tvoja podoba mi je bila sveta. Razumel sem te, zakaj si me pustila, čemu si šla od mene — — — — —

Ti mlada si bila polna življenja — jaz — čudak in brez življenja! Ljubil, ljubil sem te, čeravno rekel sem — da sem zadovoljen — ko sva sodnijsko se ločila.

Ti kriva nisi bila — to sem zakrivil jaz. In ker sem ljubil te, bolj kot življenje svoje — želel sem videti te srečno!» Zakašljal je in krčevito se prijel za prsi, kot hotel s tem bi bolečine vdušiti.

«— in spraševal sem druge skrivaj — si li srečna. — Hvala, hvali ti, da si prišla še enkrat, da ločiva se v miru.» Obmolknil je in po sobi mračni se je le čulo ihtenje mlade žene.

Poljubila mu je roko ovenelo in usta so ji vedno še mrmrala: «odpusti».

«Zdenka, daj mi še eden, še zadnji poljub. — Poljub v spravo, — v slovo. Že čutim smrt — že obliha me pot — pot smrtni . . .

Mlada žena se je dvignila ter se sklonila nad njegovo glavo — in poljub, dolg in vroč, ju je združil zopet po dolgem času — a le za kratko — — — —

Pogledal jo je blažen, držal jo za roko lepo, nežno — beseda pa mu v prsih bolnih je ostala.

Še en pogled, za tem je stisnil oči polne sreče, v večer, miren sen — nevzdramen — — — — —

Sredi sobe — sredi rož in pomladanskega zelenja, je počivalo truplo mlado, ob stenah so trepetali plameni sveč voščenih — in razsvetljevali obraz — mrtveca.

Tik rakve je klečala — ona — ločena žena. Oko je bilo že osušilo se solzá — saj plakala je že dolgo — dolgo. Le — v molitvi išče si utehe — tolažila še, in vzdih za vzdihom se jej iz prsi izvije.

Pač lažje jej je pri duši — saj je odpustil ji — ker mu življenje je razdrlo — uničila mlado srečo . . .

Po vrsti so prihajali kropilci. Vsak se je pomudil malo — ter je zopet šel . . . Večina njih je zrla z zaničevanjem — na njo — ločeno ženo, s hinavskim jokom. Tupatam sta si šepetala katera: «Če bi ljubila ga zares, ne bi ločila se od njega ter šla drugam — za drugim. — — — — —

Tam v kotu — za odrom skrita, se je smehljala usoda zlobna. — — — — —

Nihče ne pomisli, da večkrat vežejo za večno se ljudje različnih značajev in narav. Ljudstvo sodi čisto prestrogo — ter kriči — ničvredneži — nesramnice!

Milijoni, milijoni trpe na svetu radi — prevar!!

„Trščanski Lloyd“, preporuča se sam po sebi. On donosi članke u svim strukama narodnog gospodarstva. S toga nijedan otmjeniji trgovac, industrijalac, obrtnik, posjednik, pomorac, ne bi smjeo biti bez njega. I svratišta, kavane, gostione, čitaonice, občine, štedionice, banke, obrtne i vjeresijske zadruge, jednom rieči, svi bi morali držati «Trščanski Lloyd», kojemu je zadaća, da ore i radi na onom polju naše budućnosti, našeg dobrostanja, koje je jedino sredstvo našog uskrnuća. A to je polje: narodno gospodarstvo.

Predplata na «Trščanski Lloyd» iznosi na godinu K 12, a na pol godine K 7 u cijeloj monarkiji austro-ugarskoj. Izvan Austro-Ugarske, gdje godj bilo, godišnja predplata iznosi 20 franaka u zlatu. Novci i pisma šalju se vlasniku i glavnom uredniku «Trščanskog Lloyd», g. Fr. Kučiniću, Trst, Via Fabio Severo, br. P, 104, T. 264 (vlastita kuća).

Zbirka domačih zdravil. Pred kratkim je izšla v Zvezni trgovini v Celju «Zbirka domačih zdravil, kakor jih rabi slovenski narod, s poljudnim opisom človeškega telesa.» Četrti pomnoženi natis. Cena 1 K; po pošti 1.10 K. — Knjiga je dobra in temeljito sestavljena, vsled česar jo priporočamo.

Loterijske številke

vlečene dne 13. maja:

Trst: 22, 25, 27, 15, 42.

vlečene dne 20. maja:

Gradec: 80, 21, 64, 52, 11.

ŠALJIVI ŠTAJERC.

Različna vprašanja.

Mlada gospodična: Kakšen je tisti, ki bi bil moj ženin?

Gospodična srednjih let: Kaj je tisti, ki bi bil moj ženin?

Starovična gospodična: Kje je tisti, ki bi bil moj ženin?

*

Mesa ne sme.

«No, kaj je rekel zdravnik?» vpraša žena moža, ko je prišel od zdravnika. — Mož: «Da ne smem jesti mesa, dokler ne bo bolje.» — Žena: «Nič ne bodi žalosten, če ne smeš jesti mesa. Boš pa jedel piške, pečenko, klobase, salame ali kaj drugega; ti bom že vse pripravila.»

*

Praktičen mož.

A: «Slišal sem praviti, da bi moral človek rad imeti tri reči: vino, ženo in petje. Kako je pa pri tebi?» — B: «Prav po domače: Kadar začne žena peti, grem vino pit!»

*

Navihan snubec.

A: «Kako je neki mogel dobiti Sirkov Francelj Koprivčevo Rezo, ko je vendar njen oče dejal, da je dá le tistemu, ki je najbolj varčen?» — B: «Prav lahko! Ko je v nedeljo, stari sedel v gostilni, poprosi ga Francelj za pipo tobaka. Ko ga dobi, dene ga v usta, namesto v pipo.» Zakaj pa nočeš kaditi? vpraša Koprivec. — Jaz imam navado, odreže se Francelj, da ga najprej prežvečim, potlej ga posušim na peči in skadim, pepel pa nosljam, da ne gre nič v izgubo! — Drugi dan je bila Reza njegova.»

*

Dober svet.

Če hočeš veselo in pametno živeti, opazuj norce in modre poslušaj!

*

Kako ga boste pili?

Graščak povabi nekaj prijateljev na kosilo. Ko se zbero, vpraša jih graščak, kako hočejo danes piti, po živinsko ali po človeško? Prijatelji, ki so vsi prinesli prav suha grla s seboj, reko takoj, da ga žele piti po kravje. «Dobro, ljubi moji,» pravi graščak, «želja se vam izpolni!» Posedejo k mizi, in graščak ukaže prinesiti vsakomur pol litra vina. Ko tega popijejo, ne da graščak več napolniti steklenic. Ko prijatelji nekaj časa željno čakajo vina, reče jeden: «No, gospod, saj smo vendar sklenili piti po kravje!» — «Res je, dragi prijatelji!» odgovori jim graščak, «tega vašega sklepa se tudi držim! Dal sem vam vsakomur pol litra, in to je za žejo dosti. Več kot za žejo krava nikdar ne pije!»

Očetovo premišljevanje.

Oče pijanec, govori sam pri sebi: «Imam še tri gol-dinarje! Zdaj ne vem, ali bi kupil sinu hlače ali hčerki jankico; pa nastal bi med njima prepir, ko bi ta kaj dobil, drugi pa ničesar! Najbolje torej, da denar zapijem!»

*

Zakaj učenci časih prepozno pridejo v šolo?

Učitelj (prepozno v šolo došlemu dečku): «Tako? Ali je šele zdaj čas priti v šolo? Dobro bi bilo, če bi te pozneje pridržal še eno uro tukaj!»

Učenec: «Oprostite, gospod učitelj, ravno so v naših ulicah orožniki prijeli tatu, pa so mi mati rekli, naj grem pogledat, ali niso naš oče!»

*

Za želodec.

Za želodec je najbolje, jesti pečene piške, pečenko s salato, klobase i. t. d.

*

Moč blejske kopeli.

Bolehna gospa s Koroškega pride na Bled zdravja iskat. Ko ugleda opoldne pri kosilu jako krepkega moža, nagovori ga in vpraša: «Ali ste vi tudi zaradi zdravja tu?»

«Da,» odgovori gospod. «Vidite, ko sem prišel semkaj, bil sem tako slaboten, da si še misliti ne morete. Niti hoditi nisem mogel, zakaj kosti so mi bile mehke kakor testo. O mišicah kar ni da bi govoril!»

«Oh, ljubi Bog,» reče gospa, «in potem ste se tako okrepli?»

«Od prvega dne, od kar sem prišel semkaj! Pomislite, da tedaj nisem imel nobenega zobu, da nisem mogel govoriti in da si od same slabosti nisem mogel kar nič pomagati!»

«In kaj vam je pomagalo tu?» vpraša gospa dalje.

«Spanje, dobri zrak, kopanje in mleko — nič kot mleko, drugega moj želodec ni mogel prebaviti!»

«In to Vam je pomoglo?» nadaljuje gospa.

«Kakor vidite! Udje so se mi okrepli, mišice so se razvile, zobje so vzrasli in glas sem dobil naposled tak, kakor ga slišite!»

«Čudno, čudno! Morali ste biti strašno slabi, ko ste prišli semkaj?»

«Res je; tehtal sem le tri kilograme. Tu na Bledu sem namreč — porojen.»

*

Kadar boli trebuh.

Češenj skuhaj na vinu in zmešaj vmes korijander, šentjanžveve korenine, fengel in jelenov rog ter namaži — vrata. To gotovo pomaga.

*

Da preženeš «krof».

Vzemi rdeče metilke in repičnega perja, raztolči oboje s petranom in naredi «flajšter», s tem obeži «krof» in takoj izgine.

Vsemi razbeljeno železo, deni sol in gobo nanje in drži v roki, da se ti pod krof kadi. Takoj izgine — goba in sol.

Vzemi v lekarnici podmet, namaži to na «giftno kroto» in obeži krof. S krofom izgine tudi «krota».

*

Ze kaznovan.

Sodnik: «Zakaj ste tako pretepli svojega prijatelja?»
Zatoženec: «Vidite, gospod sodnik, to je bilo tako: Mi dva leživa skupaj v jedni postelji. Pa se mi je neko noč sanjalo, da sem dobil za god pečeno gosko v dar, ravno sem si jo razrezal ter hotel ponesti bedro v usta, kar se moj tovariš obrne ter me ob tem vzbudi. To me je tako razjarilo, da sem ga posteno naklestil!»

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani

vsem svojim podružnicam in slovenskim rodoljubom.

Pred dvajset leti so praznovali Slovenci tisočletnico smrti sv. Metoda ter ustanovili kot vidno znamenje temu veličastnemu spominu «Družbo sv. Cirila in Metoda v Ljubljani».

Ministrstvo za notranje zadeve je izza 7. aprila 1885. leta s št. 5179 odobrilo družbina pravila, ki jih je izdelala v to pooblaščenca petorica naših mož.

V tej dolgi dobi 20 let so nabrali naši rojaki marsikak tisočak za našo družbo in marsikaj koristnega se je napravilo z njim. Danes, ko gledamo nazaj na to 20 letno težavno delovanje, navdaja družbino vodstvo naslednja prošnja in želja, ki je sporoča tem načinom vsem svojim podružnicam, vsem častitim rodoljubkinjam, vsem cenjenim domoljubom.

Ker «Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani» gotovo ni ustanovljena le za nekaj malo let, marveč, kakor se kaže za precej nedogledno dobo — saj se bijejo narodnostni boji danes hujše nego prej — ker se stavi na njeno vodstvo vedno več zahtev, opozarja podpisano njeno vodstvo na nekatere narodne naloge, ki čakajo nujne rešitve že v bližnji prihodnosti.

S šolskim letom 1905/6. se otvori novo šolsko poslopje na Savi pri Jesenicah, v kojem je nastanjeni ondotni otroški vrtec. Ob istem času hočejo tudi Jeseničani začeti svoj otroški vrtec.

Potrebno je, da se v Mariboru ustanovi družbina ljudska šola. Tudi v Studencah pri Mariboru je nevarnost potujčenja velika.

V Gradcu bi bil potreben vsaj otroški vrtec.

V Št. Jakobu v Rožu na Koroškem bi radi z letom 1906. imeli svojo lastno slovensko trirazredno, ki naj se s časom, ko postane deželna ljudska šola zopet slovenska, preustroji v kmetijsko šolo.

Očividno je torej, da se bodo v najbližji prihodnosti podvojili troški naše družbe. Res je, da imenuje družba štiri šolska poslopja svojo posest, res je pa tudi, da ima družba še nepokritega dolga v znesku 34.000 K, ki tekom tega leta naraste najbrže na 40.000 K.

Ako pa hoče vodstvo zagotoviti družbi obstanek in ako hoče rešiti vsaj zgoraj našete naloge ter odpomoči najnujnejšim potrebam, potrebno je vsekako, da pokrije prej ta nepokriti primanjkljaj.

Radi tega se pozivlja podpisano vodstvo do vseh svojih podružnic, do vseh častitih rodoljubkinj in cenjenih rodoljubov s prošnjo, da vsakdo izmed njih pripomore po svoje do tega, da se zboljša družbino finančno stanje. Ako priredi vsaka izmed podružnic tekom tega leta vsaj eno večjo veselico v korist naše družbe, ako se odzovejo vabilu k takim veselicam vsi zavedni Slovenci ter prispevajo svoj obolus, odplačal bi se lahko precejšnji del družbinega dolga, če ne morebiti celo — kar je iskreno želeli — ves dolg.

Kjer pa ni mogoča prireditve veselice iz kateregakoli vzroka, tam naj bi podružnična načelništva skušala pridobiti slehernega iz njihovega okraja vsaj kot družbinega podpornika, od svojih starih članov pa naj bi si izprosila morda izreden dar v navedeno svrhu.

Ako se odzovejo tej prošnji vsi oni, katerim je «Družba sv. Cirila in Metoda» sveta stvar, ki vedo ceniti njen obstoj, potem je vodstvo preverjeno, da bode i v prihodnje lahko in veliko lože ustrezalo potrebam in željam slovenskega naroda. Ako bode vse slovensko občinstvo vpoštevalo ta poziv, bode «Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani» ob svoji dvajsetletnici brezdvomno zrla v jasnejo bodočnost. To pa slovenskemu narodu v prid.

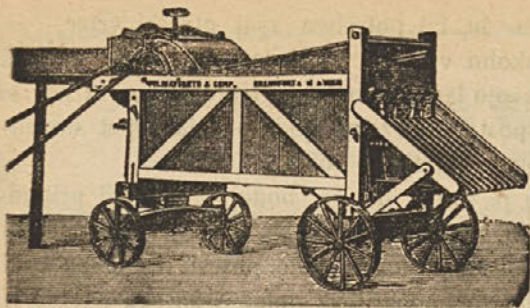
Prošnja do vseh mladinojlov!

Revnih slovenskih starišev sin prosi vse slovenske mladinojlove, da bi ga podpirali, da bi se zamogel meseca malega srpana vpisati v I. razred c. kr. gimnazije ter opira svojo prošnjo na sledeče razloge: a) Je dovršil dvorazredno ljudsko šolo z najboljšim uspehom; b) Glede imovine sme reči, da je v veliki stiski, kajti njegovi stariši so zelo ubogi. Njegov oče poseduje sicer malo zemljišče in hišico, toda od tega nikakor ne more preživljati sebe in svojecev, še manj pa brez kake podpore vzdrževati v gimnaziji svojega sina Franceta; navezan je na dnino pri občanih svoje občine. Njegova mati si za more le redkokedaj z dnino kaj prislužiti, ker je navezana na male otroke. Toraj je edini oče, ki mora v potu svojega obraza preskrbeti vsakdanji kruh in potrebno. Slabe letine, potem pa še navzlic mali zemlji plačila svojim bratom in vzdrževanje svojega tasta, mu onemogočujejo iz lastnih sredstev žrtvovati toliko za svojega sina, da bi prišel do lastnega kruha. «Ljubezen je dobrotljiva, ljubezen nikoli ne mine!» Na to radodarno ljubezen se zanaša tudi ubogi mladenič ter prosi, nujno prosi: Dragi mladinojlovi! Žrtvujte mal dar! S tem boste storili neizmerno dobro delo, koristili meni, da, celemu narodu.

Vsi p. n. darovalci bodo v tem listu objavljeni. — Darove sprejema glavno uredništvo lista «Slov. Štajerc» v Kranju na Kranjskem.

Želodčne bolečine, slabosti, bljuvanje, slab tek, zabasanje, gorčica, krčni in nervozni popadki povzročajo hude posledice, ako se zanemarjajo. — Zdravniška pripoznanja in 60.000 zahvalnih pisem priporočajo v tem slučaju Fellerjeve rabarbara-kroglice z znamko «Elsa-Pillen», 1 zavoj (6 skatljic) 4 K, in E. V. Fellerja, Stubica, Elsn trg, Hrvaško, 12 malih ali 6 dvojnatih steklenic za 5 kron. Fellerjev rastlinsko esenčni fluid z znamko.

„Feller-„Elsa-Fluid“

Mlatilnice s patentovanimi valjično-maznimi legarji za ročno, vitalno ali motorno silo. Vitalne naprave za vlačilno živino, čistilnice za žito, trijerji, reblače za koruzo, rezanice za krmo s patentovanimi maznimi logarji, rezanice za repo, mlini za slamo, soparniki za krmo, peči z štedilnimi kotli, premikajoče se sesalke za gnojnico in vse druge poljedelske stroje se izdelujejo in razpošiljajo v najnovejših, z darilki obdarovanih konstrukcijah. Iščejo se zastopniki in prekupci.

PH. MAYFARTH & Co., DUNAJ II/1,

Ustanovljeno 1872.

Taberstrasse št. 71.

1000 delavcev.

Odlikovana z več kot 550 zlatimi in srebrnimi kolajnami i. t. d.

55

Indra Tea

Najboljši in najfinejši čaj na svetu! Melange iz najfinejših in najmočnejših čajev iz Kine, Ceylona in Indije; dobiva se v boljših špecerijskih, delikatesnih trgovinah. Na debelo razpošilja:

Indra Tea Import Compani Trst.

Glavna zaloga: A. Jurcev naslednik Alojzij Senčar v Ptuj

Zahtevajte pri nakupu

Schicht-ovo štedilno milo z znamko „jelen“.

Ono je **zajamčeno čisto** in brez vsake škodljive primesi. — Pere izvrstno. Kdor hoče dobiti zares **jamčeno pristno**, perilu neškodljivo milo, naj pazi dobro, da bo imel vsak komad ime „**Schicht**“ in varstveno znamko „**jelen**“.

Varstvena znamka.

Dobiva se povsod!

Ustje (Češko)

JURIJ SCHICHT

Ustje (Češko)

največja tovarna svoje vrste na evropskem kontinentu.

54

Böhnel-ove Roskopf ure so le najboljše!

Da se zamore vsakdo o tem prepričati, pošiljam izvrstne **Roskopf ure 6 mesecev na poskušnjo** in se zavežem v teku šestih meseih denar vrniti. Izvirne tovarniške cene z verzičo in futralom so: Črno imit. jeklana ali **nikelnasta Strapaz-Roskopf-rem. ura s plombo, 36 ur tekočim masivnim sidro-kolesjem in šarnirnim pokrovom za odpiranje, gl. 2.—, z dvojnimi pokrovom v kamnih tekoča gl. 3-40.** Iz double-zlata, **zajamčeno trpežno gl. 3-50.** Iz pristnega srebra z enim pokrovom **gl. 3-50.** Iz pristnega srebra z dvojnimi pokrovom **gl. 4-50,** s tremi močnimi srebrnimi pokrovi **gl. 5-50.**

Zgoraj imenovane ure s krasno relief-sliko ali Matere božje, c. kr. državnim orlom, kmetom s plugom, konj z žrebetom, lovsko ali pokrajinsko sliko **10 kr. več.** Izvirne <železniške Roskopf ure> (ne zistem Roskopf) **gl. 3-50.**

Pozor! Poceni zistem Roskopf ure, katere konkurenca ponuja, veljajo pri meni **samo gl. 1-50.** K vsaki uri triletno pismeno jamstvo. — Pošilja se proti povzetju.

Pri veliki tovarni za ure

MAKS BÖHNEL

Pri veliki tovarni za ure.

urar, **DUNAJ IV., Margarethenstrasse 38.**

Zalagatelj c. kr. drž. železnice.

Ustanovljena leta 1840.

Zahtevajte moj velik cenik z 1000 slikami o vseh vrstah ur, zlatnini in srebrnini, ki se vsakemu pošlje zastonj in poštine prosto.

Nikelnasta

2 gl.

3 gl.

Srebrna

61

Zahtevajte brezplačno in franko
 moj veliki ilustrirani cenik o čobrih solidnih in
 ceneni urah, zlatnini in srebrenini 59

Hans Konrad
 prva tovarna za ure v Mostu (Brux)
 št. 1375, Češko

Nikelnasta anker-remont-ura, sistem Roskof-patent,
 z nikelnasto verižico in futralom gld. 2'25, 3 ko-
 mađi 6'50 gld., 6 komadov gld. 12'50. Ista z dvojn.
 pokrovom gld. 3'50. Pristna srebrna remontoir-ura,
 odprta gld. 3'80, Pristna srebrna oklopna verižica gld. 1'20. Nikel-
 nast budilka gld. 1'45, 3 komadi 4 gld., s ponoči se svetečim kaz-
 nalnikom gld. 1'65, 3 komadi gld. 4'50. Za vsako uro strogo reelno
 triletno pismeno jamstvo. Nobene rizike! Zamenjava dovoljena ali
 pa se denar vrne!

Zalagatelj veliko gosposkih in samostanov.

Java kava

direktno od pridelovalca.

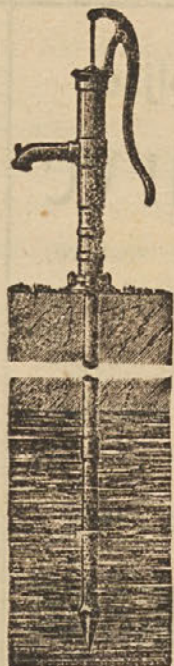
Posilja se **5 kg vrečiča** colnine prosta, brez vseh stroškov na
 vsako poštno postajo.
 Marka **Javaflor**, najfinejša, «surova» gld. 6'65
 fina, zelena, » » 6'20
Javabrazil, mešanica, «surova» » 5'75
Kapucinska mešanica «pečena» » 7'—
 Tudi druge vrste kave po zelo ugodni ceni.

Čaj

1 kg: gld. 2'80, — 4 gld. — gld. 5'50. 40

Turk & Co.

posestnik plantaž na otoku Java. Pošiljatve iz skladišča v luki.
 Trst, Acquedotto 62.

Kdor potrebuje **traverze,**
cement, cevi iz kamenščine
in strešno lepenko, naj na-
 roča pri prvi slovenski
 tvrdki

„Merkur“

Peter Majdič

Celje.

Tu se dobijo najboljši
 poljedelski stroji, posebno se
 k seziji priporočajo **peronos-**
pero-brizgalnice, žvepljalni mehovi, kose, srpi
 in brusni kamni. Gumi za cepljenje trt.

Novost! Vlačne grablje. Novost!

Vodovodne cevi in vse vodovodne naprave.

Nepremočljive plahte za vozove in komate so v zalogi.

Cenik poljedelskih strojev je ravnokar izšel in ga
 na zahtevo vsakdo lahko dobi.

Zdravje je največje bogastvo.

Kapljice sv. Marka.

Te glasovite in ne nadkri-
 ljive kapljice sv. Marka se
 uporabljajo za notranje in
 zunanje bolezni. Posebno
 odstranjujejo trganje po ko-
 steh, nogah in rokah ter
 ozdravijo vsak glavobol. One
 delujejo nedosegljivo in spa-
 sonosno pri želodčnih bo-
 leznih, ublažujejo katar in
 izmeček, odpravijo naduho,
 bolečine in krče, pospešujejo

in zboljšujejo prebavo, čistijo kri in čreva. Te preženejo velike in
 male gliste ter bolečine, po teh provzročene. Tudi delujejo izborno
 proti hripavosti in prehlajenju. Lečijo vse bolezni na jetrih in slezih
 ter «koliko» in ščipanje v želodcu. Odpravijo vsako mrzlico in oč
 te izvirajoče bolesi.

Te kapljice so najboljše sredstvo proti bolezni na maternici in
 «madronu» in zato ne bi smele manjkati v nobeni meščanski in
 kmečki hiši.

Dobiva se samo v „**Mestni lekarni v Zagrebu**“. Na-
 ročuje se edino in točno le pod naslovom:

„**Mestna lekarna**“, Zagreb, Markov trg št. 80
 poleg cerkve sv. Marka.

Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot en ducat
 (12 steklenic) se ne pošilja. Cena je naslednja in sicer franko na
 vsako pošto:

1 ducat (12 stekl.)	4 K — h.	4 ducati (48 stekl.)	14 K 60 v.
2 „ (24 „)	8 „ — „	5 „ (60 „)	17 „ — „
3 „ (36 „)	11 „ — „		

Priznalnih pisem imam na tisoče, da jih ni mogoče vseh tukaj
 ponatisniti, zato navedem imena le nekaterih gospodov, ki so z po-
 sebnim uspehom uporabljali kapljice sv. Marka ter popolnoma ozdra-
 vili: Ivan Barentinčič, učitelj; Janko Kišur, kr. nadlogar; Štefan
 Barčič, župnik; Ilija Manič, opančar; Sofija Vuhelič, šivilja; Jožef
 Seljanič, kmet, i. t. d.

Mestna lekarna v Zagrebu,

Mestni trg št. 80, poleg cerkve sv. Marka.

Ustanovljena leta 1860.

Ustanovljena leta 1860.

Ceno češko posteljno perje

5 kg novega skubljenega K 9'60, boljsega K 12'—
 belega, jako mehkega, skubljenega K 18'—; 24 kg
 sneznobelega, mehkega, skubljenega 30 K, 36 K. Pošilja se franko
 proti povzetju. Tudi se zamenja ali nazaj vzame proti povrnitvi
 poštinih stroškov. 35

Benedikt Sachsel, Lobes 198, p. Plzen na Češkem.

Alozij Pinter

trgovec v Slov. Bistrici

priporoča lepo, novo zalogo **manufakturnega blaga.**
 Botri, dečki in deklice, ki se bodo vdeležili sv. birme,
 imajo ugodno priliko si nabaviti prav lepo obleko po

== **nizki ceni.** ==

Opozorim letos na posebno izvrstne **kose, kamene,**
 srpe i. t. d.

Stanje hranilnih vlog nad
19 milijonov kron.

Stanje rezervnega zaklada
nad 650.000 kron.

Mestna hranilnica ljubljanska na Mestnem trgu zraven rotočva

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdignjene obresti vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar maloletnih otrok in varovancev.

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice.

Posoja se na zemljišča po 4 $\frac{3}{4}$ % na leto. — Z obrestmi vred pa plača vsak dolžnik toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 62 in pol leta. Ako pa želi dolžnik poplačati dolg z obrestmi vred n. pr. v 33 letih, tedaj mora plačevati na leto 6% izposojenega kapitala.

Posoja se tudi na menjice in vrednostne papirje.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Podružnica v Celovcu. Podružnica v Spiljetu.

Akcijski kapital 1.000.000 K.

Kupuje in prodaja vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz. Zamenjava in eskomptuje izžrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapadle kupone. Daje predujme na vrednostne papirje. Zavaruje srečke proti kurzni izgubi. — Denarne vloge sprejema v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vloženi denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.

Promese izdaja k vsakemu zrebanju.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške
ženitninske kvacije.

Eskomt in inkasso menic.

Borzna naročila.

Promet s čeki in nakaznicami.

Ponos vsake gospodinje je dobra kava.

**Kathreinerjeva
Kneippova sladna kava**

se ne bi smela pogrešati več v nobenem gospodinjstvu, kadar se napravlja vsakdanja kavina pijača.

o o o

Zahtevajte le izvirne zavoje z imenom „Kathreiner“ in ne kupujte nikoli, kar se odtehtuje odprto.

Ustanovljeno 1. 1832.

Priznано najboljšje oljnate barve

zmlete s stroji najnovejše sestave, prekašajo vsako konkurenco po finosti, ki omogočijo z jako majhno množino pobarvati veliko površino, razpošilja

po nizkih cenah

Adolf Hauptmann v Ljubljani

prva tovarna oljnatih barv, firneža, laka in steklarskega kleja. Zaloga slikarskih in pleskarskih predmetov.

Ilustrovani ceniki dobe se brezplačno.

Prodaja na debelo.

Prodaja na drobno.